

Verslag van de vergadering van CWG Additieven

Datum: 23 en 24 januari
Commissie: DG Santé
Nederlandse Delegatie: Lotte Bronswijk (VWS)
Judith de Heer (RIVM)
Margaret Wouters (RIVM)
Jan Eliëns (NVWA)

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T: 070 340 7911
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder
Lotte Bronswijk
Lh.bronswijk@minvws.nl

Ons kenmerk
Verslag CWG Additieven d.d.
23 en 24 januari 2024

Secretariaat ROW
dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl

www.row-minvws.nl

Agenda

WGA 24/01/01 Agenda

Een lidstaat vraagt waarom het item over de categorisatie van microbiële culturen niet op de agenda staat. De Commissie geeft aan meer tijd nodig te hebben voor interne reflectie. Dit geldt ook voor het item over extractiemiddelen.

Een tweetal lidstaten hebben vragen voor EFSA met betrekking tot de status van lopende risicobeoordelingen. EFSA verwijst naar Open EFSA, waar details over de aanvragen terug te vinden zijn.

De agenda wordt aangenomen.

WGA 24/01/02 Overview of pending applications

De Commissie deelt een overzicht van alle nieuwe en lopende aanvragen.

WGA 24/01/02 Use of additives on fresh fruit and vegetables (2020-7,16,18,19,20, 2021-03, 2022-2,3, 2023-4,5,6,7)

Niet besproken.

WGA 24/01/02 Colours on chocolate (2014/08)

Volgens DG Agri valt het gebruik van kleurstoffen onder VO 1333/2008 en niet onder chocoladerichtlijn. Het is hiermee aan de additieven werkgroep om te beslissen of chocolade gekeurd mag worden of niet.

Het punt komt terug op de agenda bij een van de volgende vergaderingen.

WGA 24/01/02 DNA tracers (2019/06) – for information

Dit betreft een nog vertrouwelijke, nieuwe toepassing van markers in voedsel op basis van synthetisch DNA. EFSA heeft het risico van de DNA tracers beoordeeld. De aanvrager heeft onvoldoende informatie aangeleverd om het risico te kunnen beoordelen.

WGA 24/01/02 Acerola fruit powder (2021/01, FAD-2022-3191)

Dit betreft een aanvraag voor Acerola extract dat wordt gebruikt als een vervanger van antioxidanten, zoals ascorbinezuur. EFSA heeft een mandaat gekregen om de veiligheid van acerolapoeder te beoordelen, maar vraagt zich af of acerolapoeder wel onder de additievenwetgeving valt. De meeste lidstaten zijn het erover eens dat het acerola extract een technologische functie vervult en dus een additief betreft. Lidstaten kunnen tot 2 februari feedback aanleveren.

WGA 24/01/02 New specifications for E960 produced by fermentation with Yarrowia lipolytica (2021/06)

Dit betreft een aanvraag voor wijziging van de specificaties van het reeds toegelaten additief steviolglycosiden (E960), vanwege een nieuw productieproces. De steviolglycosiden worden geproduceerd door fermentatie met behulp van het micro-organisme Yarrowia lipolytica en niet geëxtraheerd uit steviabladeren. EFSA heeft de aanvraag beoordeeld en geconcludeerd dat er geen veiligheidsrisico's bestaan bij de voorgestelde toepassing en gebruiksniveau. Wel moeten er afzonderlijke specificaties komen voor deze steviolglycosiden. Reden hiervoor is dat het productieproces kan leiden tot onzuiverheden die verschillen van de onzuiverheden die aanwezig kunnen zijn in de andere, reeds toegelaten steviolglycosiden (E 960a-960d). Lidstaten hebben nog een aantal vragen over de aanvraag.

WGA 24/01/02 Sorbates in desserts (2022/07, FAD-2022-8272)

Dit betreft een aanvraag voor het gebruik van sorbaten in fruit-flavoured gelatin dessert en fruit-based gelatin dessert (FC16) met een MPL van 1000 mg/kg (normal use levels 700-1000 mg/kg). Er zijn al een aantal toelatingen in FC 16. De Commissie ligt de aanvraag toe. Lidstaten hebben tot 15 februari de tijd om commentaar in te dienen.

WGA 24/01/02 Use of E 301 in vit A preparations (2023/11, FAD-2023-15270)

Dit betreft een aanvraag voor het gebruik van E 301 met een MPL van 50 000 mg/kg (normal use level 30 000 mg/kg) in vitamine A preparaten die gebruikt worden in zuigelingenvoeding (flesvoeding voor pasgeborenen en opvolgmelk). Volgens de aanvrager is vitamine A oxidatiegevoelig en zijn ascorbaten nodig om deze oxidatie tegen te gaan. Er zijn een aantal vragen van de lidstaten. De Commissie zal deze aan de aanvrager stellen. Lidstaten kunnen tot 15 februari commentaren indienen.

WGA 24/01/02 E491 in acrylamide reducing yeast (in food enzyme) (2023/14, FAD-2023-20310)

E491 wordt aan gisten met asparaginase (die als doel hebben acrylamide in brood te verminderen) toegevoegd om de cellen beter intact te houden tijdens het drogen en het weer oplossen van de gist. Hierdoor blijft de activiteit van het enzym intact. Er is vorig jaar een aanvraag ontvangen om E 491 als additief te gebruiken in de betreffende gisten. De aanvraag is in december opnieuw ingediend omdat de aanvrager een uitbreiding van het gebruik wilt, aangezien het eerder voorgestelde use level niet voldoende bleek. Lidstaten worden gevraagd of ze de aanvraag kunnen steunen. Commentaren kunnen tot 15 februari aangeleverd worden.

WGA 24/01/02 Revision of food category 13

Food category 13 wordt op dit moment nog omschreven als 'Foods intended for particular nutritional uses as defined by Directive 2009/39/EC'. Richtlijn 2009/32/EC is echter vervangen door VO 609/2013, en deze heeft een andere scope. FC 13 moet daarom nog gelijk getrokken worden aan de scope van VO 609/2013. Dit is in het verleden al diverse keren besproken. Het onderbrengen van voedsel voor jonge kinderen (nu 13.1.4; peuteremelken), maaltijdvervangers (nu 13.3) en glutenvrij voedsel (nu 13.4) waren punt van discussie. De Commissie heeft dit onderwerp weer opgepakt en vorige vergadering het volgende voorstel gepresenteerd:

- Peuteremelken (op basis van melk, maar ook plantaardige eiwitten) krijgen een eigen categorie onder de zuivel: FC 1.10
- Maaltijdvervangers krijgen een eigen categorie FC 18.1
- Glutenvrijeproducten krijgen ook een eigen categorie FC 18.2

Alle additieven die nu toegelaten zijn mogen gebruikt blijven worden. Over het algemeen kunnen lidstaten het voorstel steunen. Nog niet alle lidstaten hebben een standpunt ingenomen. De Commissie vraagt de lidstaten voor 15 februari te reageren.

WGA 24/01/02 Amending and correcting Annex II and III to Regulation (EC) No 1333/2008

Eens in de zoveel tijd volgt er een correctie van Annex II en Annex III van VO 1333/2008. Dit betreffen bijvoorbeeld tekstuele zaken, onduidelijkheden of dubbele entries die tot onduidelijkheden kunnen leiden. De Commissie heeft een lijst opgesteld van voorgestelde correcties. Het item over sorbaten in fruitsalades wordt ook onder dit agendapunt besproken. De feedback van de lidstaten wordt besproken.

WGA 24/01/02 DK derogation for nitrite additives

Denemarken vraagt opnieuw een derogatie voor afwijkende limieten voor nitriet in vleesproducten aan. Motivatie hiervoor is dat, hoewel de limieten in de EU per 9 oktober 2025 verlaagd worden, deze over het algemeen nog steeds boven de Deense limieten zijn. Ook zijn sommige limieten voor traditioneel vervaardigde vleesproducten onveranderd gebleven. Denemarken wil hun lagere limieten behouden, vanwege de lagere inname van nitriet en nitrosamines en hebben tot nu toe geen problemen met botulisme gehad. De derogatie is al gepubliceerd in the Official Journal of the European Union op 12 januari JL.

WGA 24/01/03 Revision of uses and use levels of tartaric acid and tartrates

EFSA heeft in 2020 de tartraten geherevalueerd en aanbevelingen gedaan t.a.v. de quantum satis toelating: De additieven hebben een numerieke ADI en daarom is een toelating quantum satis niet langer adequate. Daarom moeten er numerieke limieten komen. Op basis van aangeleverde informatie van de industrie zijn numerieke limieten opgesteld. Het Commissievoorstel is de vorige vergadering al besproken. De Commissie informeert de lidstaten over een wijziging in het voorstel, namelijk een restrictie voor het gebruik van uitsluitend "L-form". Het voorstel zal in de SCoPAFF van 27 februari ter stemming worden gebracht.

WGA 24/01/03 Use of E 460 and E 575 in FC 01.7.6 (2022/09 and 2022/10)

Dit betreft een aanvraag voor nisine (E234), cellulose (E460) en glucono-delta-lactone (E575) in FC 01.7.6 'Cheese products' for unripened spreadable cheese-like products. Het betreft een zachte, smeerbare, ongerijpte roomkaas-achtig product dat niet volgens een traditioneel kaasproces wordt geproduceerd. Volgens een eerste analyse zou het gevraagde gebruik voor nisine al onder bestaand gebruik vallen. Voor cellulose (E460) en glucono-delta-lactone (E575) is een aanvraag nodig. De Commissie presenteert de voortgang. Er zijn geen vragen.

WGA 24/01/04 Nitrites and nitrates – matters raised by Member States

Dit gaat over de beschrijving van de traditionele vleesproducten en overige terminologie waarvoor een beschrijving moet komen in de guidance descriptors. Dit betreft *large bacon primals*, *traditional*, *traditionally cured meat products* en specifieke producten zoals *Mettwurst* en *Teewurst*. De feedback uit de discussie van de vorige vergadering is verwerkt en wordt gepresenteerd. De discussies worden afgerond.

WGA 24/01/04 Update of the Guidance on descriptors

Wat is Radler bier precies en onder welke categorie moet er een beschrijving van Radler komen? Diverse lidstaten geven aan dat het 14.2.8 is. Daarnaast betrof het de classificatie en beschrijving van: selderie, ui en knoflook gebruikt als kruiden, bananenchips van bakbanaan, kaymak, vleesvervanger met een laag eiwitgehalte. De feedback van de lidstaten wordt besproken.

WGA 24/01/04 Use of additives in alcohol-free counterparts in category 14.2.2

Alcoholvrije tegenhangers van alcoholische dranken, onder welke categorie valt dit? Sinds 2021 vallen bepaalde gedeeltelijke en volledige alcoholvrije wijnen onder VO 1308/2013 en daarmee onder de scope van DG AGRI. FC 14.2.2 wordt daarop aangepast. Daarnaast zijn er ook voedingsclaims t.a.v. alcoholvrij en laag alcoholgehalte. De Commissie presenteert het voorstel en de feedback van de lidstaten. Er is geen commentaar.

WGA 24/01/04 FR Ozone on fruits and vegetables

Water met ozon en ozon gas dat wordt gebruikt voor post-harvest treatment op groente en fruit. Is dit een additief, een proceshulpstof of pesticidegebruik? De feedback van de lidstaten wordt doorgenomen. De standpunten van de lidstaten zijn niet eenduidig.

WGA 23/04/04 IE Industry guidance on glycerol on slush-ice drinks

Een lidstaat attendeert op een aantal gevallen waarbij kinderen klachten (maag-darmklachten, hoofdpijn) kregen na het drinken van glycerol-bevattende slush drinks. De glycerol wordt toegevoegd als antivriesmiddel om het suikergehalte in deze slushes te verlagen. Het lidstaat rapporteerde hoeveelheden glycerol van 24750 – 45000 mg/L. Dit is vele malen hoger dan de door EFSA in 2017 gerapporteerde hoeveelheden van 5000-12.700 mg/L. Bovendien heeft EFSA in haar advies van 2017 de laagste orale dosis glycerol die nodig is voor een therapeutisch effect conservatief geschat op 125 mg/kg lichaamsgewicht per uur en opgemerkt dat zuigelingen en peuters aan die dosis kunnen worden blootgesteld door minder dan het volume van één blikje (van 330 ml) te drinken. Dit therapeutisch effect is ook verantwoordelijk voor bijwerkingen als

misselijkheid, hoofdpijn en/of braken. De industrie heeft guidelines opgesteld zoals het ontmoedigen van een gratis tweede glas. De lidstaten vragen zich af of dit voldoende is en of er MPL op glycerol in slush drinks moet komen. De Commissie gaat intern in beraad over de volgende stappen.

WGA 24/01/04 LU Jelly strips and jelly straws

Er is een RASFF melding geweest over E407 and E410 in jelly strips en straws. Deze additieven kunnen water binden. Als ze nog niet volledig water hebben opgenomen, kunnen ze alsnog water opnemen en gaan zwellen. In het verleden gaf dat problemen met minicups, die uit de verpakking als het ware de mond in werden geschoten. Zo'n minicup kon in het verkeerde keelgat schieten, opzwellen en leiden tot verstikking. Daarom is in de wet opgenomen dat deze additieven niet gebruikt mogen worden voor deze minicups. Maar geldt dat ook voor grotere stukken snoep, zoals snoepvetters? Meningingen van lidstaten lopen uiteen, er is geen consensus.

WGA 24/01/04 Granular potassium sorbate

In de specificatieverordening is kaliumsorbaat een wit kristallijn poeder. Volgens de JECFA specificaties zijn het kristallen, een kristallijn poeder of korrels. Betekent dit dat kaliumsorbaatkorrels niet zijn toegelaten in de EU? De meeste lidstaten zijn het erover eens dat de specificaties moeten worden aangepast. Er zijn wel nog een aantal vragen. De Commissie pakt dit op en het punt komt terug op de agenda.

WGA 24/01/04 DK Garlic flavoured naan bread with dried coriander

Dit betreft een naanbrood met knoflooksmak en korianderzaad. Het bestaat uit tarwebloem, water, gist, rijsmiddelen (E 450, E 500, E 341), kruiden en specerijen, zout, raapzaadolie en conserveermiddel (E282). Valt dit product in FC 7.2 banketbakkerswaren of FC7.1 brood en broodjes? De meeste lidstaten neigen naar FC7.1.

WGA 24/01/04 DK Categorisation of ice coffee concentrate

Dit betreft een suikervrije koffieconcentraat, dat uit 90% water, 9% koffie-extract en 1% aroma- en zoetstoffen (saccharinen) bestaat. Onder welke voedselcategorie valt dit product, is dit 14.1.4 (gearomatiseerde dranken) of Category 14.1.5 "Coffee, coffee and chicory extracts, tea, herbal- and fruit-infusions; coffee substitutes, coffee mixes and mixes for 'hot beverages'", of subcategorie 14.1.5.2 'other'? De lidstaten zijn het erover eens dat het product in FC 14.1.5.2. hoort.

WGA 24/01/04 Categorisation of milk rolls

Vallen melkbroodjes onder FC 7.1 brood en broodjes of FC 7.2 banketbakkerswaren? Een lidstaat heeft deze vraag ingediend naar aanleiding van het gebruik van caroteen in deze broodjes. De lidstaat vraagt zich hierbij af wat de criteria zijn om iets in FC 7.1 of 7.2 te plaatsen. Er is geen consensus. Volgens een aantal lidstaten is de categorisatie afhankelijk van de samenstelling. De lidstaat die de vraag heeft ingediend gaat daarom de receptuur van de melkbroodjes opvragen.

WGA 24/01/05 Update of the re-evaluation follow-up

Stand van zaken ten aanzien van de oproep voor data:

- Het advies voor wijziging van de specificaties wat volgt uit de herevaluatie van Quillaia-extract (E 999) is in december 2023 aangenomen; publicatie is in behandeling.
- Er zijn gegevens ingediend naar aanleiding van de oproep voor gegevens over E 140 (i, ii) en E 141 (i,ii)
- Er zijn gegevens ingediend naar aanleiding van de dataoproep E 544
- Er zijn gegevens ingediend naar aanleiding van de dataoproep E 460-469

WGA 24/01/05 Follow-up re-evaluation of sulphur dioxide and sulphites

De inname van sulfiet is te hoog en daarom worden de maximum permitted levels aangepast. De Commissie heeft de vorige vergadering hiervoor een voorstel gepresenteerd. Lidstaten hebben hierop gereageerd. Er zijn nog een aantal vragen over verschillende producten, zoals vlees, abrikozen, kreeft en garnalen. Daarnaast is er ook een vraag over carry over van sulfiet. De discussie wordt vervolgd.

WGA 24/01/05 Follow-up re-evaluation of propyl gallate, sorbic acid and potassium sorbate

Propylgallate

Dit betreft een voorstel tot het verlagen van de limieten van zware metalen (lood, arseen en kwik) die als contaminant in propylgallaat kunnen voorkomen. Daarnaast heeft EFSA informatie gevraagd over de identiteit en de gehalten van gechloroerde organische verbindingen die als contaminant voorkomen in propylgallaat. De producenten van propylgallaat als voedseladditief geven aan geen zoutzuur in hun productieproces te gebruiken waardoor er geen gechloroerde organische verbindingen kunnen ontstaan. De Commissie stelt voor om de zuren die wel gebruikt worden in de productie van propylgallaat op te nemen in de specificaties.

Sorbates

Dit betreft een voorstel tot het verlagen van de limieten van zware metalen (lood, arseen en kwik) die als contaminant in de additieven kunnen voorkomen en zink dat als transitiemetaal gebruikt wordt in de productie van sorbinezuur. Uit de aangeleverde data blijkt dat een ML van 0,01 mg/kg voor kwik haalbaar is. Er is aan de lidstaten gevraagd of dit vanuit handhavingsoogpunt haalbaar is. Een aantal lidstaten geven aan dat dit handhaafbaar is.

WGA 24/01/05 Follow-up re-evaluation of E 472d-f

Dit betreft de opvolging van de herevaluatie van tartaric acid esters of mono- and diglycerides of fatty acids (E 472d), mono- and diacetyltartaric acid esters of mono- and diglycerides of fatty acids (E 472e), mixed acetic and tartaric acid esters of mono- and diglycerides of fatty acids (E 472f). EFSA heeft een ADI vastgesteld. De quantum satis toelatingen moeten nu omgezet worden in numerieke MPLs. In de follow-up heeft de Commissie een call voor data uitgezet. Voor heel veel voedselcategorieën zijn nog steeds geen use levels ontvangen. De Commissie heeft informatie gekregen van stakeholders in welke processen de additieven worden gebruikt. Op basis hiervan doet de Commissie een voorstel. De toelating voor de gebruiken waarvoor geen use levels zijn ontvangen worden ingetrokken. Lidstaten krijgen tot 15 februari de kans om hierop te reageren.

WGA 24/01/05 EFSA report on the progress on the re-evaluation in 2023

EFSA presenteert de stand van zaken van de herbeoordeling van de additieven.

WGA 24/01/05 Follow-up re-evaluation of hydrocolloids in food, including food for infants below 16 weeks of age

Dit betreft een aantal additieven die EFSA heeft geherevalueerd en waar een aantal acties uit voortkomen. De Commissie presenteert de voorstellen. Lidstaten krijgen de kans om hierop te reageren.

WGA 24/01/06 Analysis of additives and the establishment of EURL – for information

Voor de analyse van additieven en aroma's t.b.v. de geharmoniseerde monitoring moet er een EURL komen. De procedure is gestart en de Commissie informeert de lidstaten over de voortgang van de procedure.

WGA 24/01/06 Follow-up on the EFSA opinion assessing mineral oil hydrocarbons in food

Mineral oil saturated hydrocarbons (MOSH) en Mineral oil aromatic hydrocarbons (MOAH) zijn twee groepen stoffen die voorkomen in producten die van aardolie zijn gemaakt. Ze kunnen via een aantal routes in voedsel terecht komen, via contaminatie van de omgeving, smeermiddelen van machines, losmiddelen, proceshulpstoffen, levensmiddelenadditieven (microkristallijne was; E 905), diervoederadditieven, migratie van voedselcontactmaterialen. MOSH vormt volgens de EFSA opinie van september 2023 bij de huidige blootstellingsniveaus geen probleem voor de volksgezondheid.

Sommige stoffen in MOAH zijn kankerverwekkend. Dit zijn stoffen die uit 3 of meer aromatische ringen bestaan. Voor deze stoffen kon geen veilig gehalte worden vastgesteld. EFSA heeft gekeken naar vergelijkbare PAKs en concludeerde dat de inname te hoog is. Voor MOAH met 1 of 2 ringen zijn weinig toxicologische gegevens bekend. Daarom kunnen deze MOAH mogelijk een risico voor de volksgezondheid betekenen. EFSA heeft een aanbeveling gedaan om in de specificaties van de wassen die gebruikt worden als levensmiddelenadditief informatie op te nemen over de MOAH gehalte en de samenstelling.

Inmiddels zijn er in de SCOPAFF van oktober 2022 limieten opgesteld op basis van de volgende LOQs:

- 0.5 mg/kg for dry foods with a low fat/oil content ($\leq 4\%$ fat/oil)
- 1 mg/kg for foods with a higher fat/oil content ($> 4\%$ fat/oil, $\leq 50\%$ fat/oil)

- 2 mg/kg for fats/ oils or foods with >50% fat/oil.

Deze limieten gelden ook voor levensmiddelenadditieven. Diverse lidstaten zijn voorstander van het opnemen van de limieten in de specificatieverordening, dit schept duidelijkheid. Lidstaten zijn het erover eens dat een algemene limiet voor MOAH voor alle additieven het meest pragmatisch zou zijn.

WGA 24/01/06 Letter of Unione Italiana Food and EFEMA on transitional measures for E 471, E 422, E 475 and E 476

Ter informatie.

WGA 24/01/06 Monitoring FA and FF: demonstration by EFSA of the database of past EFSA opinions on food additives

EFSA presenteert een Excel file met alle EFSA opinies voor additieven. Daarnaast is EFSA ook bezig met het maken van een Food additive dashboard, met algemene informatie over additieven en functies om te filteren en additieven te vergelijken.

WGA 24/01/06 Presence of titanium in foods

Een FBO heeft titaniumdioxide uit kauwgom verwijderd, maar meet nog steeds titanium in ingrediënten die gebruikt worden voor de kauwgom. De FBO heeft hierover een brief geschreven naar de Commissie. De Commissie antwoordt dat meting van titanium met een gevoelige methode (lage LOD en LOQ) een goede indicatie geeft of TiO₂ wel/niet gebruikt wordt in voedsel en vindt door de FBO opgegeven achtergrondwaarde van 250-280 ppm (mg/kg) wel hoog.

Den Haag, februari 2024